

† CASIAN,
DIN DARUL LUI DUMNEZEU,
ARHIEPISCOP AL DUNĂRII DE JOS

PREACUCERNICILOR PREOȚI,
CUVIOSULUI CIN MONAHAL
ȘI TUTUROR BINECREDINCIOȘILOR CREȘTINI
DIN DE DUMNEZEU PĂZITA NOASTRĂ EPARHIE

HAR, PACE, SĂNĂTATE ȘI DUHOVNICEȘTI BUCURII,
CU PRILEJUL SFINTELOR SĂRBĂTORI
ALE NAȘTERII DOMNULUI,
BOBOTEZEI ȘI ANULUI NOU,
IAR DE LA NOI, ARHIEREASCĂ BINECUVÂNTARE.

*„Iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care
va fi pentru tot poporul. Că vi S-a născut azi
Mântuitor, Care este Hristos Domnul“ (Luca
2, 10-11).*

Iubiți păstori sufletești, frați creștini,

Mai presus de orice cuvânt de la noi, cei de pe pământ, stă
astăzi, în fața noastră, între noi și în noi, Cuvântul, Care este
deodată Dumnezeu și Om, „Dumnezeu adevărat din Dumnezeu
Adevărat“¹. Este Fiul lui Dumnezeu, pe Care Tatăl ni L-a trimis
nouă, oamenilor, să Se nască pe pământ, deși El este, din veș-
nicie, în Ceruri, Unul din Sfânta Treime. L-a dăruit oamenilor,

1. Crezul, art. 2.

tocmai atunci când ei pierduseră orice legătură cu Dumnezeu, când oamenii au devenit doar trup, fără să mai caute locul duhului în ei. Dumnezeu, Părintele iubitor, Își caută fiii! Atunci când fiii și-au pierdut Tatăl Ceresc, prin libera lor voință, El îi bucură cu un Dar mare și mai presus de lume. *„Ceea ce ochiul n-a văzut și urechea nu a auzit, pe aceastea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El“* (I Corinteni 2, 9). De ce? Pentru că un părinte trăiește prin fiii săi și orice dar, pentru a-i bucura, nu este niciodată prea mare, întrucât ei sunt pentru el adevărata comoară, autentică valoare și expresia văzută a vieții sale iubitoare. *„Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică“* (Ioan 3, 16).

Dumnezeiescul Atanasie cel Mare exprimă acest adevăr plin de taină, de lumină și de putere iubitoare pentru întreaga omenire într-un chip înălțător: *„Dumnezeu S-a făcut Om, pentru ca pe om să-l îndumnezeiască“*! Și, pentru a ne pregăti atât sufletește, cât și omenește, spre a ne însuși acest adevăr mântuitor, ne propune un exercițiu de doxologie, de înălțare a minții către Cer, pentru ca Fiul din ceruri să coboare concret pe pământ, între noi și în noi:

„Hristos Se naște, slăviți-L!

Hristos din ceruri, întâmpinați-L!

Hristos pe pământ, înălțați-vă!“².

Preaiubiților,

Astăzi, în toate bisericile și în toate casele, dar și în „peșterile“ trupurilor noastre, oriunde ne-am afla, coboară Hristos! *„Domnul coboară“*, precum glăsuiește colindul străbun, *„îngerii cântă, magii Îl adoră“*! *„Hristos Se naște, veniți la închinare!“*.

2. Catavasiu la Nașterea Domnului.

Ce se petrece, în fapt, deodată cu invitația aceasta repetată atât de colindători – care reprezintă pe îngerii din ceruri, care L-au însoțit pe Hristos, cu doxologii la Betleem, acum 2.000 de ani, cât și de către păstorii duhovnicești, preoții noștri de astăzi – cei ce din casă în casă și de la om la om, de la suflet la suflet au prezentat sfânta icoană a Nașterii, tot cu imnuri și rugăciuni de binecuvântare?

Aceste forme de manifestări spirituale și tradiționale, exprimate atât prin rugăciuni, post, obiceiuri și datini bătrâne, cât și prin întrunirea, ca o singură familie, la Sfânta Liturghie, se constituie în **răspunsuri pline de recunoștință față de Părintele ceresc pentru darul făcut tuturor, care este Fiul lui Dumnezeu, Cel ce „pentru noi, oamenii, și pentru a noastră mântuire S-a făcut Om”³**. Fiul lui Dumnezeu devine și Fiul Omului, prin nașterea „*de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria*“, iar omul înstrăinat de el însuși și de cei din jurul său urcă pe o nouă treaptă, a bucuriei de a fi regăsit locul pierdut și pe cei ce-l așteaptă să îl reașeze în demnitate, în frățietate sacră și în comuniune izbăvitoare de păcat și de moarte. Așa renaște omul de pe pământ la starea lui dintru început, pregustând aieva din bunătatea casei părintești, care este Betleemul, „*Casa pâinii*“, dar și a demnității creștine! Precum Fiul lui Dumnezeu, prin întrupare, devine Om adevărat, tot astfel omul trupesc se împărtășește de darurile cerești și mai presus de lume: „*Fiindcă altfel nu vom fi niciodată fii după har și dumnezei, dacă Unul-Născut nu Și-ar fi Însușit pentru noi și din pricina noastră smerenia, al cărei chip luându-l, prin împărtășirea de Duhul, devenim fii ai lui Dumnezeu*”⁴.

3. Crezul, art. 3.

4. Sf. Chiril al Alexandriei, *Comentarii la Evanghelia Sfântului Ioan*, Cartea a XI-a, cap 9, în colecția „P.S.B“, vol. 41, Editura I.B.M.B.O.R., București, 2000, pp. 1031-1032.

Nimic nu este mai trist și păgubitor în viața omului decât singurătatea, însingurarea și izolarea de semenii săi. Acestei suferințe, consecință a îndepărtării de iubirea părintească și de armonia frățească, îi pune capăt Mântuitorul, Care vine la noi ca *Prunc nevinovat, curat și plin de gingășie sufletească*. În același timp, El este și *Dumnezeu plin de putere și de har*, gata să ajute, să apere și să ridice pe cel (de)căzut la starea și la frumusețea de fiu al lui Dumnezeu: „*Căci (Hristos, s.n.) S-a pogorât la noi... nu renunțând să fie Dumnezeu și Fiu adevărat, ci ca să ridice pe cel ce era în stare de rob și de creatură, adică pe noi, la slava care se află, în mod propriu, numai la El singur, făcându-ne fii ai lui Dumnezeu, ...ne ridică mai degrabă la demnitatea cea mai presus de fire*“⁵.

Astfel, omul, fiecare dintre noi, prin Nașterea Domnului se eliberează (ne eliberăm) de suferința închiderii în singurătate, în izolare, în răutate, în păcate și în ura de frate. Hristos, Prunc dumnezeiesc, dar și Mântuitorul și „*Păstorul și Păzitorul sufleteilor*“ (I Petru 2, 25) și al trupurilor noastre ne apropie de cei ce-L urmează și-L bucură prin viețuire curată, sfinții. „*Într-o clipă ne-a învrednicit (și) pe noi să luăm parte la moștenirea sfinților*“⁶.

Astfel, iubiți frați și surori în Domnul, și nouă, celor de astăzi, ni se împărtășesc daruri sfinte, chiar dacă în zilele de „*praznic luminos, strălucind frumos*“, uneori, doar omenește îi mai facem loc, în noi și printre noi, Pruncului dumnezeiesc. El nu-i acolo unde strălucesc doar luminile artificiale, deși au și ele rostul lor pedagogic și pregătitor venirii Luminii celei adevărate, „*Care luminează pe tot omul ce vine în lume*“!

5. Idem, *Despre Sfânta Treime*, cuv. IV, în colecția „P.S.B“, vol. 40, Editura I.B.M.B.O.R., București, 1994, pp. 152-153.

6. Origen, *Din omiliile Evangheliei de la Luca, Omilia a X-a*, în colecția „P.S.B“, vol. 7, Editura I.B.M.B.O.R., București, 1982, p. 97.

Nu doar străzile, orașele și satele trebuie luminate la modul general, ci mai ales oamenii! Hristos, Pruncul de la Betleem, „*Fiul Domnului*“ și „*Fiul Omului*“ nu-i nici în abundența excesivă a pregătirilor domestice, culinare, nici în coșurile încărcate cu daruri, utile doar pentru azi sau mâine, deși și acestea sunt, într-un fel, mesaje de sărbătoare, nici în petrecerile mult prea îndepărtate de sensul sacru al sărbătorii, de multe ori departe de căminul cald și primitiv al creștinului blând, bun și smerit. El nu este prezent nici în izolarea și sărăcia pe care le îndură, cu greu, iubiții noștri frați și surori, de aici și de pretutindeni, mai ales dacă noi i-am uitat, i-am ignorat și i-am îndepărtat, într-un chip sau altul.

Așa cum ne învață un renumit scriitor creștin al primelor secole, trebuie să urcăm puțin de la noi înșine spre semenul nostru, astfel încât pe această „tribună“ să-L arătăm pe Hristos! Trebuie să urcăm de la „*sensul*“ prea material și prea omenesc al sărbătorii, așa cum o vedem astăzi la noi, pe „*muntele fericirilor*“, acolo unde ne așteaptă Hristos Cel adevărat, Cel autentic, spre a ne bucura, a ne lumina și a ne îmbogăți spiritual, singura bogăție care nu cunoaște criza, decât atunci când ne îndepărtăm de Dumnezeu. „*Pentru cei care sunt încă la poala muntelui (fericirii, s.n.) și care nu sunt încă pregătiți să-l urce, Logosul (Hristos, s.n.) nu are nici chip, nici frumusețe, întrucât pentru ei înfățișarea Lui este de plâns și mult mai prejos decât L-ar fi putut arăta graiurile omenești, pe care unii i-au numit fii ai oamenilor*“⁷.

De aceea, prin Nașterea Sa, Mântuitorul nu ne propune doar o nouă condiție de viață mai bună aici, pe pământ, *ci o ridicare a omului la demnitatea de iubitor de oameni, de slujitor de semeni, de pricinuitor al fericirii altora, din care se naște și*

7. Idem, *Contra lui Cels*, Cartea a VI-a, cap. 77, în colecția „P.S.B“, vol. 9, Editura I.B.M.B.O.R., București, 1984, pp. 437-438.

crește și propria fericire. În acest sens, cel mai autentic dar de Crăciun este omul bun. El este mărturia concretă a întrupării însușirilor divine în firea noastră omenească. De aceea, Sfântul Evanghelist Luca, atunci când ne relatează evenimentul Nașterii Mântuitorului preia mesajul îngerilor, către noi, oamenii, pentru a ne ajuta să ne ridicăm de la înțeleșurile prea înguste și prea omenești, în sensul material și consumist, la cele spirituale și duhovnicești. În centrul preocupărilor creștinești stă permanent omul și binele lui mântuitor, iar în cele materiale stau egoismul și înstrăinarea de Dumnezeu, din care se nasc disprețul ori îndiferența față de semenii.

Mesajul îngeresc „*Iată vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul*“ (Luca 2, 10) ne ajută pe toți să înțelegem că astăzi, în timp de criză economică, de sărăcie, de lipsuri de tot felul, de boli și de suferințe – mai ales cele provenite din lipsa de dragoste frățească autentică, jertfelnică și binefăcătoare – este posibilă bucuria! Este chiar darul esențial oferit de Dumnezeu oamenilor. Este sărbătoarea întoarsă spre Hristos, spre autenticul Betleem, care înseamnă iubire fără margini, din iubirea milostivă a lui Dumnezeu pentru lume. Iubirea lui Dumnezeu, prin nașterea Fiului Său pe pământ, pentru ridicarea omului la demnitatea iubirii și a adevăratei libertăți, de a nu mai păcătui nici împotriva sa, nici a semenilor, este „*medicamentul*“ bucuriei de Crăciun! În acest sens, „*libertatea adevărată e robie (...) liber acceptată a binelui, a iubirii altuia, a iubirii față de altul, a obligației benevole față de binele aproapelui, față de Dumnezeu, Care ne cere să slujim binele celorlalți și binele nostru adevărat. Numai în libertatea adevărată e slujirea adevărată! Există robia iubirii, care e, în același timp, adevărata libertate*“⁸.

8. Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, *Dogmatica*, vol. II, Editura I.B.M.B.O.R., București, 1978, pp. 316-317.

Aceasta este adevărata bucurie! O bucurie împărtășită este o dublă, o triplă, o multiplă bucurie! Acesta este duhul sărbătorii Nașterii Domnului și, totodată, acesta este și înțelesul și sensul ei, pentru noi toți, slujitori ori credincioși, mari și mici, învățați ori neînvățați, bogați ori săraci, robi ori liberi.

Preaiubiți frați și surori în Domnul,

Am amintit câteva dintre înțelesurile duhovnicești ale sărbătorilor închinat Nașterii Mântuitorului, încredințat fiind că toți cei credincioși suntem și împlinitori ai mesajului bucuriei de a-L primi pe Mântuitorul „*mititel și-nfășătel*“ în casele și în sufletele noastre, de a face Betleem primitor în toate localitățile, satele, comunele și orașele binecuvântatelor vetre străbune ale Dunării de Jos. Ne sunt pildă tuturor celor ce iubim Biserica și o ajutam să ne ajute, mulțimea de fapte bune, iubitoare de semeni și exemple de jertfelnicie, atât ale slujitorilor sfințelor altare de la parohii și de la mănăstiri, cât și lucrarea „slujitorilor“ de la centrele social-filantropice, care sunt o „*icoană*“ a Nașterii Mântuitorului, potrivit cu posibilitățile și cu dragostea de aproapele. Neuitate vor rămâne săvârșirea, de sute de ori, a Tainei Sfântului Maslu și eforturile de ajutorare a bolnavilor din anul ce se încheie, în toate comunitățile parohiale și sociale ale Arhiepiscopiei, pentru care, din inimă, vă mulțumim și vă rugăm să le continuăm, „*iară și iară*“! Prin toate acestea, „**mai adevărat, noi ne-am îmbogățit de la El⁹, de la Domnul Hristos.**

Adevărata bogăție sufletească ne bucură și ne apropie pe unii de alții, de aici și de departe, până în străinătate, unde frații noștri au nevoie de semnele neuitării, ale rugăciunilor și comunității creștinești și românești.

9. Sf. Atanasie cel Mare, *Trei cuvinte împotriva arienilor*, Cuv. I, în colecția „P.S.B“, vol. 15, Editura I.B.M.B.O.R., București, 1987, p. 208.

În zi de mare sărbătoare, vă rugăm, așadar, să așezați la inimi și în suflete, bucuria! Toți! Și cei sănătoși, și cei bolnavi! Și cei săraci, și cei bogați! Și cei singuri, și cei înconjurați cu dragostea celor apropiați! Altfel, *„ce-ți poate folosi faptul că Hristos a venit în trup, dacă n-a venit și în sufletul tău? Să-L rugăm ca în fiecare zi să se împlinească și în noi venirea Lui, ca să putem spune: «Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine» (Galateni 2, 20)“*¹⁰.

La acestea adăugăm și îndemnul de a fi prezenți, cu toții, în biserici, la cumpăna dintre ani, la slujba de mulțumire pentru binefacerile ce le-am primit în anul ce se încheie, dedicat Tainei Sfântului Maslu și îngrijirii bolnavilor, precum și pentru primirea de ajutor de la Dumnezeu în anul ce-l vom începe, care a fost declarat, prin hotărârea Sfântului Sinod, ca „*An omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena*“.

Să ne ajute Dumnezeu, pe toți, și să ne binecuvinteze, cu sănătate, cu pace în noi și între noi, iar acum, de Sfintele Sărbători, când neaua a curățat totul în jurul nostru și ne-a readus duioasele bucurii ale copilăriei, în freamăt de „*colind sfânt și bun*“, „*te las, fii sănătos și vesel de Crăciun / Dar nu uita, când ești voios, române, creștine, să fii bun*“!

Sărbători cu bogăție de fapte bune și de oameni buni, „*de la tinerețe, până la bătrânețe*“!

La anul și la mulți ani!

Al vostru, al tuturor, de tot binele voitor
și către Domnul rugător,

+Casian

Arhiepiscopul Dunării de Jos

10. Origen, *Din omiliile...*, Omilia a XXII-a, în colecția „P.S.B“, vol. 7, Editura I.B.M.B.O.R., București, 1982, p. 112.